

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/61/2014
Identifikačné číslo spisu:	2011200571
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2011200571.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka v právnej veci navrhovateľky: Bc. J. I., bytom G. X, XXX XX U., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 09.05.2011, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/86/2011-65 zo dňa 30.01.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/86/2011-65 zo dňa 30.01.2014 p o t v r d z u j e .
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) účinného do 31.07.2011, potvrdil napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 09.05.2011.

Podľa právneho názoru krajského súdu napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Posúdenie zdravotného stavu dôchodkovo poistenej osoby a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je vo veciach sociálneho poistenia zákonom zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Vzhľadom na to, že opätovným posúdením zdravotného stavu navrhovateľky (lekársky posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 28.09.2011) nedošlo k žiadnej zmene oproti lekárskeму posudku zo dňa 18.01.2011, na základe ktorého bolo vydané napadnuté rozhodnutie odporkyne, dospel krajský súd k záveru, že posudkový lekár sociálneho poistenia posúdil navrhovateľkin zdravotný stav komplexne a úplne. Krajský súd ďalej skonštatoval, že navrhovateľkin zdravotný stav bol na základe novo doložených lekárskeých správ ako aj vznesených námietok navrhovateľkou opätovne znovu posúdený dňa 21.11.2013, pričom v novom posudku bolo jednoznačne konštatované, že predložené lekárske nálezy u navrhovateľky nedokladujú zmenu jej zdravotného stavu. Z lekárskeho posudku vyplýva, že u navrhovateľky ide o hluchotu na jednom uchu a praktickú hluchotu na druhom uchu, pričom jej stav sa dlhodobo nemení. Na základe uvedeného posudkový lekár konštatoval, že zaradenie jej zdravotného postihnutia v kapitole VII., v oddiele b) položky 3 je vylúčené, pretože

stopercentná úplná hluchota zodpovedá zaradeniu pod kapitolu VII., oddiel b) položka 1 prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, čo však nie je navrhovateľkin prípad. Pokiaľ ide o ďalšie ochorenia a ťažkosti navrhovateľky, tak tie zodpovedajú percentuálnemu navýšeniu 10%. Znamená to, že posudkoví lekári sa v posudkoch vysporiadali s aktuálnymi nálezmi a vyšetreniami ako aj navrhovateľkou uvádzanými zdravotnými ťažkosťami. Zhodné závery posudkových lekárov vyhodnotil krajský súd ako dostatočné, podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi bez nejasností a vnútorných rozporov. Ani v priebehu preskúmvacieho konania navrhovateľka nepredložila dôkazy, ktoré by tieto posudky spochybnilo alebo by potvrdili iný rozsah zdravotného poškodenia, ako bol tými posudkami ustálený. Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že zdravotný stav navrhovateľky bol odporkyňou posúdený v súlade s prílohou č. 4 zákona o sociálnom poistení a keďže miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 60%, krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 09.05.2011 za vecne správne, a preto napadnuté rozhodnutie potvrdil. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol tak, že neúspešnej navrhovateľke nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Vo včas podanom odvolaní navrhovateľka navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť vec na nové konanie. Odvolanie navrhovateľky zo dňa 03.04.2014 bolo doručené krajskému súdu dňa 04.04.2014. Nakoľko z podaného odvolania nebolo zrejmé v akom rozsahu sa napadnuté rozhodnutie napáda, v čom považuje navrhovateľka napadnuté rozhodnutie alebo postup súdu za nesprávny a čoho sa navrhovateľka v odvolaní domáha, jej bola zaslaná výzva na doplnenie odvolania. Dňa 07.07.2014 bolo doručené na najvyšší súd doplnenie odvolania, v ktorom navrhovateľka uviedla, že napáda rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu. Ako dôvody odvolania uviedla, že nemala procesnú spôsobilosť a nebola riadne zastúpená obhajcom ani „artikulačným tlmočníkom“, čo jej mohlo zabezpečiť vyššiu mieru informovanosti a poradenstva, čo je ňu ako osobu sluchovo postihnutú priam existenčná potreba. Ako ďalší dôvod navrhovateľka uviedla, že prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Z uvedených dôvodov požaduje napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vrátiť vec na nové konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu a ani k doplneniu odvolania navrhovateľky nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 30.01.2014. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.10.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo

opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O. s. p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 250a O. s. p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne.

Zo spisu krajského súdu, je zrejmé, že rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 09.05.2011 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Zároveň bol navrhovateľke týmto rozhodnutím priznaný invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) od 07.05.2010 v sume 146,50 € mesačne. Z dôvodu, že suma invalidného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. je ku dňu 07.05.2010 vyššia ako suma doteraz vyplácaného invalidného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. zanikol. Od 01.01.2011 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zvýšený invalidný dôchodok na 149,20 €. Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného je obsahom lekárskej správy - odborného posudku o invalidite z 18.01.2011, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia rozhodnutia. Podľa odborného posudku sa skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dôchodku nezmenili a naďalej patrí navrhovateľke čiastočný invalidný dôchodok v doterajšej sume. Za invalidnú bola navrhovateľka z dôvodu, že má pokles schopností vykonávať zárobkovú činnosť o 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na základe odvolania navrhovateľky bol opätovne posudzovaný zdravotný stav navrhovateľky posudkovými lekármi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava a odborný posudok zo dňa 28.09.2011 obsahuje rovnaký posudkový záver ako predchádzajúci odborný posudok zo dňa 18.01.2011. Podľa posudku je navrhovateľka čiastočne invalidná podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a od 07.05.2010 je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť 60%. Z odborného

posudku zo dňa 28.09.2011 vyplýva, že navrhovateľka vo svojom odvolaní a pri opätovnom posúdení zdravotného stavu neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie týkajúce sa jej zdravotného stavu. Na základe dožiadania krajského súdu zo dňa 04.11.2013 odporkyňa znovu posúdila zdravotný stav navrhovateľky. Na znovu posúdenie zdravotného stavu navrhovateľka predložila nové lekárskej správy. Odborným posudkom zo dňa 21.11.2013, ktorým bol znovu posúdený zdravotný stav navrhovateľky, odporkyňa trvala na svojich záveroch uvedených v predchádzajúcich odborných posudkoch (zo dňa 18.01.2011 a zo dňa 28.09.2011). Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie bola v odbornom posudku rovnako označená hluchota vpravo, praktická hluchota vľavo - kapitola VII, oddiel B, položka 1. - 50% (bez rozmedzia). Ďalšie ochorenia a ťažkosti navrhovateľky boli posúdené ako iné s mierou poklesu v maximálnej výške 10 %, na celkových 60 %. U navrhovateľky sa jej stav dlhodobo nemení, jej stav pretrváva od detstva. Jej zdravotný stav jej umožnil dokončiť vysokú školu s titulom bakalár, pracovala ako majsterka odborného výcviku, tlmočníčka, asistentka vo zväze postihnutých a naposledy ako samostatný odborný špecialista. Z uvedeného podľa posudkového lekára je zrejmé, že u navrhovateľky nemožno hovoriť o sociálnej dezintegrácii. Podľa posudkového lekára zaradenie zdravotného postihnutia v kapitole VII, v oddiele B, položky 3 je preto vylúčené, pretože 100%-tná úplná hluchota zodpovedá zaradeniu pod kapitolu VII, v oddiele B, položka 1 prílohy č. 4 zák. č. 461/2003 Z. z..

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. Výsledok posudzovaného zdravotného stavu navrhovateľky uvedeného v napadnutom rozhodnutí v spojení s odborným posudkom zo dňa 18.01.2011 bol zhodný so závermi opätovného odborného posudku zo dňa 28.09.2011 ako aj z odborného posudku vykonaného dňa 21.11.2013. Uvedené zhodné závery posudkových lekárov považuje odvolací súd rovnako ako prístupný súd za dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, bez nejasností a vnútorných rozporov. V dôsledku podaného odvolania navrhovateľky voči napadnutému rozhodnutiu odporkyne bol navrhovateľkin zdravotný stav opätovne posúdený. Vzhľadom na to, že v opätovnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľky nedošlo k žiadnej zmene proti pôvodnému odbornému posudku, má najvyšší súd za preukázané, že posudkový lekár posúdil zdravotný stav navrhovateľky komplexne, úplne. Ani po doložení nových lekárskejších správ a znovu posúdení zdravotného stavu zo dňa 21.11.2013 nebol záver odborného posudku odlišný ako závery predchádzajúcich odborných posudkov. Z vykonaných odborných posudkov je zrejmé, že posudkoví lekári pri posudzovaní zdravotného stavu brali do úvahy tvrdenia navrhovateľky týkajúce sa jej zdravotného stavu. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd nemohol vyhovieť námietke navrhovateľky uvedenej v odvolaní, a to, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav.

Z dôvodu, že súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskejších posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky navrhovateľky týkajúce sa jej zdravotného stavu. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že navrhovateľka v priebehu konania nepredložila také dôkazy (napr. lekárske správy), ktoré by spochybňovali odborné posudky alebo by odôvodňovali iné závery v odborných posudkoch. Vzhľadom na vyššie uvedené sa najvyšší súd stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého zdravotný stav navrhovateľky bol odporkyňou posúdený v súlade s prílohou č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. a keďže miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 60 %, krajský súd správne vyhodnotil rozhodnutie odporkyne ako vecne správne.

Na námietku navrhovateľky, že ako účastník konania nebola riadne zastúpená advokátom najvyšší súd poukazuje na § 250a O. s. p., podľa ktorého navrhovateľka v prípade ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach sociálneho zabezpečenia nemusí byť zastúpená advokátom. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nemohol námietke navrhovateľke vyhovieť.

Najvyšší súd SR má za preukázané, že napadnuté rozhodnutie vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Odborné posudky predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd SR podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobkyňa v konaní nemala úspech a žalovaná nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.